

Kennisspel voor slimmeriken

Onderzoekers van de Erasmus Universiteit lanceren deze maand een kennisquiz. Wetenschap kan ook een spelletje zijn.

De Erasmus Universiteit presenteert deze maand een kennisquiz; een soort 'knagende vragen' waarmee leuke prijzen te winnen zijn. De komende drie weken is elke maandag een reeks nieuwe vragen te vinden op de daarvoor in het leven geroepen internetpagina. Uiterlijk zondagavond moeten de antwoorden worden ingeleverd.

De proefweek, waarin iedereen kon kennismaken met het spel, is inmiddels achter de rug. Daarin werd duidelijk dat de vragen over wetenschap gaan. En wel over wetenschap in brede zin, dus over vragen uit wiskunde, natuurwetenschap, medicijnen, economie, psychologie, cultuurwetenschap en uit filosofie – de moeder van alle wetenschappen. Op elke vraag zijn vier antwoorden mogelijk. Het venijn zit hem erin dat er van deze vier antwoorden één juist kan zijn, maar ook wel eens twee of drie. Ja, zelfs kunnen alle antwoorden goed zijn, of allemaal fout. Het is net als bij echt wetenschappelijk onderzoek: daar zijn op vragen ook één of meer goede antwoorden mogelijk, en soms is geen enkel antwoord goed. Deelnemers krijgen voor ieder juist aangevinkt antwoord punten, en voor ieder onjuist antwoord strafpunten. Willekeurig aanstrepen geeft een score van ongeveer nul punten.

De kennisquiz is geboren in de medische faculteit. Daar is het oorspronkelijke idee – wetenschappelijke vragen interes-

sant maken voor een breed publiek – uitgegroeid tot een volwassen kennisquiz. Het idee werd opgepikt door de universiteit, en met hulp van Teleac werd het uiteindelijk gerealiseerd. De vragen werden geleverd door wetenschappers van de Erasmus Universiteit zelf. Hun enthousiasme werd aangemoedigd door voor iedere vraag die uiteindelijk in de quiz terecht zou komen een boekenbon uit te geven. Honderden vragen zijn er binnengekomen, waar een deskundige jury de beste, leukste en interessantste uit heeft geselecteerd. Na de selectie begon de moeilijke taak om bij de vragen niet alleen het juiste antwoord te formuleren, maar ook drie andere antwoorden te verzinnen die zo goed mogelijk moesten klinken, om dan toch fout te zijn, of die juist zo fout mogelijk moesten lijken om dan toch goed te zijn.

Een van de meest geslepen vragen van deze week is: wie was Nicolas Bourbaki? Er is heel wat speurwerk voor nodig om uit te pluizen hoe het zit. Het blijkt dat Charles-Denis Sauter Bourbaki (1816-1897) een Frans generaal is geweest, die in de Frans-Duitse oorlog van 1870-1871 in de slag om Metz en Sedan verpletterend is verslagen door de Pruisische legers. Met honderdduizend man ging Bourbaki het schip in: zonder munitie, uitgehongerd en met een uitgeput leger sloeg hij op de vlucht, waarbij hij een zelfmoordpoging

Wie is eigenlijk Bourbaki?

ondernam die mislukte.

Jaren later, in 1935, namen een paar Franse wiskundestudenten van de Parijse École Normale Supérieure de naam van Bourbaki als pseudoniem, om daarmee de ideeën van een 'moderne wiskundige' in boekvorm te publiceren. Het doel van de groep studenten was om de wiskunde op een moderne en originele manier te presenteren. Ironisch genoeg waren de 'Bourbaki's' allemaal geïnteresseerd in het werk van een moderne Duitse wiskundige. In 1939 verscheen het eerste werk van 'Bourbaki': *Éléments de mathématique*. Er zouden zo'n dertig monografieën onder het pseudoniem Bourbaki verschijnen, allemaal standaardnaslagwerken over de fundamentelementen van de moderne wiskunde.

In die zin zijn de bedenkers van de kennisquiz van de Erasmus Universiteit een beetje erfgenaam van het pseudoniempersonage Bourbaki: ze presenteren wetenschappelijke kennis op een moderne en originele manier. Nu is het alleen nog de vraag wie de winnaar van de kennisquiz gaat worden: wordt het de laatste 'universele geleerde' die net zo thuis is in de filosofie als in de astronomie? Of wordt het een team deelnemers die samen zo breed geschoold zijn dat ze als winnaar uit de strijd kunnen komen?

SYBE I. RISPENS

MEER INFORMATIE: WWW.KENNISKWIS.ORG